

Welkom

Actuele pensioenrechtspraak 18 april 2024 (Deel 1)

Mr. W.P.M. Thijssen

Advocaat bij Pensioenadvocaten.nl, tevens verbonden aan
het VU Expertisecentrum Pensioenrecht en
geschillenbeslechter GIP

Inhoudsopgave:

1. Gerechtshof Den Haag 30 januari 2024, ECLI:NL:GHDHA:2024:73 inzake Booking.com
2. Rechtbank Den Haag 7 februari 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:1395 inzake militair pensioen
3. Rechtbank Gelderland 24 januari 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:435 inzake pensioenadviseurs
4. HR 9 februari 2024, ECLI:NL:HR:2024:194 inzake Pensioenbehoud – Staat
5. PHR 12 januari 2024, ECLI:NL:PHR:2024:41 inzake FNV - ID Logistics (overgang dynamisch incorporatiebeding bij overgang onderneming)
6. Rechtbank Den Haag 13 februari 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:1687 inzake belanghebbende - Staat (geen veroordeling Staat tot afgifte adviezen landsadvocaat inzake WTP)

Inhoudsopgave:

7. Gerechtshof Amsterdam 9 augustus 2022, ECLI:NL:GHAMS:2022:3906 inzake Jaap Eden
8. Gerechtshof Amsterdam 16 januari 2024, ECLI:NL:GHAMS:2024:91 (affinanciering vastgesteld pensioen ondergebracht door kapitaalverzekering), vervolg van Gerechtshof Amsterdam 15 augustus 2023, ECLI:NL:GHAMS:2023:2014
9. Gerechtshof Den Haag 12 maart 2024, ECLI:NL:GHDHA:2024:328 (toepassing Unis-arrest)
10. HR 5 april 2024, ECLI:NL:HR:2024:387 (compensatie wijziging pensioenstelsel)

Gerechtshof Den Haag 30 januari 2024, ECLI:NL:GHDHA:2024:73 inzake Booking.com:

- In HR 9 april 2021, ECLI:NL:HR:2021:527 oordeel dat Booking.com kwalificeert als reisagent
- Verwijzing naar Hof voor beoordeling of werknemers verplicht zijn tot deelneming aan Bpf Reiswerk (inmiddels PGB)

Gerechtshof Den Haag 30 januari 2024, ECLI:NL:GHDHA:2024:73 inzake Booking.com:

- Hoofdzakelijkheids criterium
- Koppeling aan loonsom
- Kernactiviteit van Booking.com gericht op bemiddeling bij verkoop reizen
- Opleiding van werknemers (reisagent/technisch; IT) niet relevant

Gerechtshof Den Haag 30 januari 2024, ECLI:NL:GHDHA:2024:73 inzake Booking.com:

- Geen rechtsverwerking; geen indicatie dat Bpf Reiswerk/PGB niet zou handhaven
- Eventueel toekomstige gebrekkige representativiteit beïnvloedt niet de wijze van interpretatie van het verplichtstellingsbesluit
- Geen onaanvaardbaarheid van de aansluiting, ook al zou verplichtstelling bij volgende representativiteitstoets vervallen

Rechtbank Den Haag 7 februari 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:1395 inzake militair pensioen:

- Toeslagverlening voor militairen tot 1996 onvoorwaardelijk, daarna voorwaardelijk en vanaf 2001 pensioen ondergebracht bij ABP
- Vanaf 2001 voorwaardelijk door overgang naar ABP volgens pensioenregeling ABP op grond van Kaderwet militaire pensioenen
- Vanaf 2011 geen volledige toeslagverlening
- Vorderingen: schadevergoeding op grond van OD wegens schending informatieplicht; inbreuk op eigendomsrecht

Rechtbank Den Haag 7 februari 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:1395 inzake militair pensioen:

- Verjaringsverweer: vordering deels niet verjaard (geen grondslag voor verjaring geduid) zodat zaak inhoudelijk wordt beoordeeld
- Omdat Kantonrechter aannam dat de vordering deels niet was verjaard, had hij kennelijk verjaringstermijn van 5 jaar in gedachten die aanving vanaf niet (volledig) indexeren (art. 3: 307 BW inzake nakoming of art. 3:308 BW inzake periodieke betalingen)

Rechtbank Den Haag 7 februari 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:1395 inzake militair pensioen:

- Geen schending goed werkgeverschap door Defensie
- Stelling was dat Defensie persoonlijk had moeten informeren
- Geen belang bij een oordeel over die vraag omdat er geen verband is tussen het persoonlijk informeren en het achterblijven van de toeslagverlening
- Als wel persoonlijk was geïnformeerd, was de toeslagverlening niet anders geweest

Rechtbank Den Haag 7 februari 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:1395 inzake militair pensioen:

- Geen inbreuk op eigendomsrecht (art. 17 Handvest EU)
- Hoewel het Handvest in 1996 nog niet gold, gold de daarin vervatte norm wel al in 1996 als algemeen beginsel van Unierecht
- Geen connexiteit (onvoldoende verband tussen regeling eigendomsbescherming en de toeslagregeling voor pensioenen van militairen)
- Hoewel ABP onder de Iorp-richtlijn valt, voert ABP geen Unierecht uit

Rechtbank Den Haag 7 februari 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:1395 inzake militair pensioen:

- Als connexiteitseis niet zou gelden, geen inbreuk op eigendomsrecht
- Voorwaardelijke toeslagverlening geen onderdeel pensioenaanspraak of pensioenrecht zodat het achterwege blijven ervan geen eigendomsontneming betekent
- Verplichtstelling ABP kan bestaan bij voorwaardelijke toeslagverlening

Rechtbank Gelderland 24 januari 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:435 inzake pensioenadviseurs:

- Overgang van uitkeringsovereenkomst/eindloonsysteem naar premieovereenkomst
- Inbreng opgebouwd eindloonsysteem in premieovereenkomst
- Nadeel zowel door inbreng als wijziging pensioenregeling

Rechtbank Gelderland 24 januari 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:435 inzake pensioenadviseurs:

- Werknemer stelt de pensioenadviseur die destijds adviseerde (persoonlijk pensioengesprek) en de latere pensioenadviseur aansprakelijk
- Latere pensioenadviseur zou aansprakelijkheid hebben overgenomen
- Latere pensioenadviseur had geen opdracht en van contractovername geen sprake

Rechtbank Gelderland 24 januari 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:435 inzake pensioenadviseurs:

- Latere pensioenadviseur had bij overnemen intermediair geen informatieverplichting ten aanzien van keuzes in het verleden gemaakt
- Dergelijk advies zou geen effect hebben gehad omdat overgang naar premieovereenkomst en de waardeoverdracht voldongen feiten waren

HR 9 februari 2024, ECLI:NL:HR:2024:194 inzake Pensioenbehoud – Staat:

- Collectieve actie
- Buffereisen van art. 131 en art. 132 Pensioenwet
- Zijn deze strijdig met Iorp-II Richtlijn?
- Achtergrond: zonder buffers meer indexatiecapaciteit

HR 9 februari 2024, ECLI:NL:HR:2024:194 inzake Pensioenbehoud – Staat:

- Iorp-II richtlijn schrijft instandhouding van buffers voor als de Iorp biometrische risico's afdekt
- Omvang afgestemd op de aard van het biometrische risico
- Iorp-II beoogt minimum harmonisatie
- Lidstaten mogen verdergaande voorschriften in nationale wetgeving opnemen
- Iorp-II belet Lidstaten niet om ook ten aanzien van “zachte” verplichtingen aanvullende buffereisen te stellen

**PHR 12 januari 2024,
ECLI:NL:PHR:2024:41 inzake FNV - ID
Logistics (overgang dynamisch
incorporatiebeding bij overgang
onderneming):**

- Dynamisch incorporatiebeding mee over bij overgang onderneming
- Toepassing Asklepios-arrest HvJ EU van 17 april 2017, ECLI:EU:C:2017:317

PHR 12 januari 2024, ECLI:NL:PHR:2024:41 inzake FNV - ID Logistics (overgang dynamisch incorporatiebeding bij overgang onderneming):

- Betekenis Asklepios-arrest: een incorporatiebeding kan slechts overgaan als het recht van de Lidstaat in voldoende mate eenzijdige wijziging van arbeidsvoorwaarden mogelijk maakt
- Dat hoeft niet perse een rechtstreekse wettelijke mogelijkheid te zijn
- Regeling voor eenzijdig wijzigingsbeding in combinatie met leerstuk goed werknemerschap (Stoof/Mammoet-leer) en onaanvaardbaarheidsleerstuk is voldoende

PHR 12 januari 2024, ECLI:NL:PHR:2024:41 inzake FNV - ID Logistics (overgang dynamisch incorporatiebeding bij overgang onderneming):

- Dynamisch incorporatiebeding geeft de facto eenzijdige wijzigingsmogelijkheid
- Basis daarvoor in Nederlandse recht voldoende
- Dynamisch incorporatiebeding gaat over
- Wijziging arbeidsvoorwaarden na overgang bij verkrijger op basis eenzijdig wijzigingsbeding rechtsgeldig

**Rechtbank Den Haag 13 februari 2024,
ECLI:NL:RBDHA:2024:1687 inzake belanghebbende -
Staat (geen veroordeling Staat tot afgifte adviezen
landsadvocaat inzake WTP):**

- Procedure gericht tegen “invaren” onder de WTP
- WTP in strijd met wet, openbare orde en goede zeden
- Idem wijziging pensioenovereenkomst met terugwerkende kracht
- Idem invaren
- Incident (art. 223 Rv.): verstrekking afschriften adviezen over invaren Landsadvocaat

**Rechtbank Den Haag 13 februari 2024,
ECLI:NL:RBDHA:2024:1687 inzake belanghebbende - Staat
(geen veroordeling Staat tot afgifte adviezen landsadvocaat
inzake WTP):**

- Incidentele vordering raakt het domein van de vertrouwelijkheid advocaat-cliënt zodat vordering op grond van art. 843a Rv. zou moeten worden afgewezen (deze rechtsgrond was echter niet gesteld)
- Art. 223 Rv. onvoldoende grond omdat het daarbij om voorlopige voorziening gaat
- Art. 21 Rv. (“waarheidsplicht”) ook geen grond voor verstrekking adviezen

Gerechtshof Amsterdam 9 augustus 2022, ECLI:NL:GHAMS:2022:3906 inzake Jaap Eden:

- Voorafgaand: HR 21 april 2023,
ECLI:NL:HR:2023:661 inzake AFM
- Absoluut onvoorwaardelijke toeslagverlening niet wijzigbaar onder art. 20 Pensioenwet
- Onvoorwaardelijke toeslagverlening met voorwaardelijk element “eindigt bij einde deelneming” valt niet onder wijzigingsverbod

Gerechtshof Amsterdam 9 augustus 2022, ECLI:NL:GHAMS:2022:3906 inzake Jaap Eden:

Open vragen:

- Onvoorwaardelijke levenslange toeslagverlening met uitstelfinanciering als voorwaardelijk element: ook wijzigbaar of in strijd met de wet?
- Onbedoeld onvoorwaardelijke toeslagverlening

Gerechtshof Amsterdam 9 augustus 2022, ECLI:NL:GHAMS:2022:3906 inzake Jaap Eden:

- In deze zaak betrof het onvoorwaardelijke vaste levenslange toeslagverlening met uitstelfinanciering
- Werkgever had lagere vaste toeslag voor de toekomst verzekerd, verdere toeslagverlening gestaakt
- Financiële onmacht als reden

Gerechtshof Amsterdam 9 augustus 2022, ECLI:NL:GHAMS:2022:3906 inzake Jaap Eden:

- Art. 20 Pensioenwet belet wijziging
- Wijziging onder zeer bijzondere omstandigheden mogelijk op grond van goed werkgeverschap/goed werknemerschap (Stoof/Mammoet-doctrine)
- Of op grond van onaanvaardbaarheidsleerstuk
- Daarvoor onvoldoende gesteld/bewezen
- HR bekrachtigde (81 RO)

**Gerechtshof Amsterdam 16 januari 2024, ECLI:NL:GHAMS:2024:91
(affinanciering vastgesteld pensioen ondergebracht door
kapitaalverzekering), vervolg van Gerechtshof Amsterdam 15
augustus 2023, ECLI:NL:GHAMS:2023:2014:**

Hof 15 augustus 2023:

- Pensioenovereenkomst ondergebracht op basis van gegarandeerd kapitaal
- Uitleg pensioenovereenkomst: vastgesteld pensioen overeengekomen (uitkeringsovereenkomst/eindloonsysteem)
- Gehanteerde rekenrente was rekengrootheid
- Affinancieringsverplichting volgens PSW-1987 was opgenomen
- Vanaf PSW-2000 had financieringsachterstand moeten worden ingelopen en had voor de toekomst de financiering jaarlijks bij moeten zijn

**Gerechtshof Amsterdam 16 januari 2024,
ECLI:NL:GHAMS:2024:91 (affinanciering vastgesteld
pensioen ondergebracht door kapitaalverzekering),
vervolg van Gerechtshof Amsterdam 15 augustus 2023,
ECLI:NL:GHAMS:2023:2014:**

Hof 16 januari 2024:

- Affinanciering kapitaal tot bedrag dat nodig was voor het verzekeren van de vastgestelde pensioenen leidde niet tot fiscale bovenmatigheid (getoetst aan Witteveen-kader voor eindloonpensioen)
- Pensioenbedragen vastgesteld

Gerechtshof Den Haag 12 maart 2024, ECLI:NL:GHDHA:2024:328 (toepassing Unis- arrest):

- Uitleg werkingssfeerbesluit PMT op basis van de CAO-norm
- In casu de tekst, omdat geen toelichting beschikbaar is
- Materieel-wettelijk uitlegsysteem = zodanige uitleg dat bij mogelijke overlap deze overlap wordt voorkomen, maar ook witte vlekken worden voorkomen

Gerechtshof Den Haag 12 maart 2024, ECLI:NL:GHDHA:2024:328 (toepassing Unis- arrest):

- Die uitlegmethode past in het recht (toepassing leerstuk (on)aannemelijk rechtsgevolg?) maar dreigende overlap speelt niet
- Verdere toetsing op basis van “overeengekomen arbeidsuren” (toepassing HR 21 december 2018, ECLI:NL:HR:2018:2363)
- Werkgever valt niet onder werkingssfeer
- Geen exhibitieplicht omdat onvoldoende aannemelijk was dat de werkgever mogelijk onder de werkingssfeer zou vallen

HR 5 april 2024, ECLI:NL:HR:2024:387 (compensatie wijziging pensioenstelsel):

- Betaling compensatie voor overgang uitkeringsovereenkomst/middelloodsysteem naar premieovereenkomst
- Betaling onverplicht
- Werkgever informeerde over inhoudingsplicht
- Hield geen loonbelasting in maar verwerkte de loonbelasting als eindheffing die in de plaats moest komen van inhouding/reguliere loonheffing
- Werkgever maakte vormfout

Dank voor uw aandacht

Vergeet u niet de toets vragen
te beantwoorden